

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Έκτασις 5250 τετραγ. χιλιάμετρα. Πληθυσμὸς 166. 158.

Ὁ Νομὸς οὗτος κατέχει τὸ κέντρον τῆς Πελοποννήσου καὶ ὀρίζεται ΝΑ. ὑπὸ τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου ΝΑ. ὑπὸ τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας, ΒΑ. ὑπὸ τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἰλίου καὶ Β. ὑπὸ τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.

Ἡ ἱστορία τοῦ νομοῦ Ἀρκადίας ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς προϊστορικῆς ἐποχῆς, ἣτις ὀνομαζέτο Πελασγία ἐκ τοῦ Πελασγοῦ, βραδύτερον δὲ ὀνομασθῆ Ἀρκαδία ἐκ τοῦ Ἀρκάδος, υἱοῦ τοῦ Λιδός, διδάξαντος εἰς τοὺς κατοικοὺς αὐτῆς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, τὴν ἀριοποιίαν καὶ τὴν ὕφαντικὴν, ἔκτοτε παρέμεινε ἡ ὀνομασία αὐτὴ μέχρι σήμερον, τῆς χώρας ὑποταχθεῖσης εἰς διαφόρους κατακτητὰς εἰσβαλόντας εἰς Πελοπόννησον, καὶ ἀπελευθερωθεῖσης κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν.

Κατὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα οἱ Ἀρκάδες οὐδόλως ἠτατήσαν εἰς προσπαιθείας πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ τουρκοῦ ζυγοῦ συντελέσαντες εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἀρμάλη εἰς Ἀρβενάκια, καὶ τὴν οὕτω παρεμπόδισιν του πρὸς καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως.

Εἰς τὴν Ἀρηιτοσίαν ἐπὶ τουρκοκρατίας ἐλευθέρου ἡ περιφέρησις σχολῆ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξῆλθον πολλοὶ τῶν ἱερομαχῶν, οἵτινες διασπαρύντες καθ' ἅπαντα τὸν ὑπόδουλον ἑλληνησμὸν ἐδίδασκον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν εἰς τὴν πατρίδα.

Ἀρχαῖα λείψανα ἀρχαιολογικῆς ἀξίας ὑπάρχουν πολλὰ ἐν Ἀρκαδίᾳ ἦτοι ὁ ναὸς τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς παρὰ τὸ χωρίον Πριμλί, ὅστις ἦτο ὁ μεγαλύτερος τῆς Πελοποννήσου μετὰ τὸν ναὸν τῆς Ὀλυμπίας, τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τὰ λείψανα τῶν τειχῶν τῆς ἀρχαίας πόλεως Λυκουσούρας παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Λυκαίου κ.λπ. Ἀρχαῖα κειμήλια δὲν ἦλθον εἰς φῶς ἐξ ἀνασκαφῶν λόγῳ τοῦ ὄρειοῦ τοῦ ἐδάφους.

Ἐδαφος καὶ κλίμα. Τὸ ἔδαφος τοῦ νομοῦ εἶναι ὄρεινόν πλὴν πεδιάδων πινῶν. Κυριώτερα ὄρη εἶναι ὁ Πάριων (ὕψ. 1937 μ.) τὸ Μαύναλον (ὕψ. 1850 μ.) Ἀρτεμίσιον (ὕψ. 1772 μ.) τὸ Παρθένιον (1217 μ.) καὶ τὸ Λύκαιον (1420 μ.) Πεδιάδας ἔχει τῆς Μεγαλοουπτόλεως, Κενουρίας, Μαντινείας καὶ Τεγέας. Ποταμοὶ εἶναι ὁ Ἀλφειὸς εἰς τὸν ὅποιον συμβάλλον πολλοὶ ποταμοὶ καὶ ρυάκες καὶ ὁ ὅποιος εἶναι ὁ μεγαλύτερος τῆς Πελοποννήσου ἐκβάλλον εἰς τὸν Κυπαρισιακὸν κόλπον. Παραπόταμοι αὐτοῦ εἶναι ὁ Λαῖδων, ὁ Γορτύνιος καὶ ὁ Ἐρμυάνθειος.

Τὸ κλίμα τοῦ νομοῦ λόγῳ τοῦ ὄρειοῦ τοῦ ἐδάφους εἶναι ψυχρὸν ἀλλ' ὕμεινόν, μόνον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεγαλοουπτόλεως ἔνθα διέσχηται ὁ Ἀλφειὸς ποταμὸς σχηματίζονται μικρὰ τινα ἔλη προσδίδοντα ἰλιονοσίαν.

Προϊόντα. Προϊόντα τοῦ νομοῦ εἶναι σιτηρά, ὄσπρια, λαζην

κά, κωινός εις φῦλλα, ἔλαιον, ἐλαίαις, οἶνον, ἐσπεριδοειδῆ καὶ κτηνοτροφικὰ προϊόντα εἰς τὰ ὁποῖα ἰδίως ἀσχολοῦνται οἱ κίττοικοι λό-
γω τοῦ ὄρεινου τοῦ ἐδάφους.

Συγκοινωνία. Ὁ Νομὸς συγκοινωνεῖ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου Σ.Π.Α.Π. μετὰ τῶν ἄλλων νομῶν τῆς Πελοποννήσου καὶ Στερεῆς Ἑλλάδος. Ἔχει δὲ καὶ ἀμαξιτοὺς ὁδοὺς, πικνότερον δίκτυον συγκοι-
νωσιῶν ἔχει τὸ Β. καὶ Α. μέρος τοῦ νομοῦ. Θαλασσίως συγκοινωνεῖ
διὰ τῶν λιμένων Λεωνιδίου καὶ Ἄστρους.

Τρίπολις—Σπάρτη, ἀμαξιτὴ ὁδὸς μὲ ἐνδιαμέσους σταθμούς, Κε-
ρασίτσαν 10 χιλμ. καὶ Βέροβανα 20 χιλμ.

Τρίπολις—Ἄργος, μὲ ἐνδιάμεσον σταθμὸν Ἄγιωργίτικα 12 χιλ.

Τρίπολις—Κανδήρα, μὲ ἐνδιάμεσους σταθμούς, Κάμα 13 χιλμ,
Λεβίδι 25 χιλμ.

Τρίπολις—Μοναστηράκι, μὲ ἐνδιάμεσους σταθμούς, Πιάνα 17
χιλομ. Βυτίνα 37 χιλ. Λαγκάδια 63 χιλ. Τρόπαια 81 χιλ. Βάχλια 87,
Κοντοβῆζανα 92 χιλμ.

Τρίπολις—Δημητσάνα, μὲ ἐνδιάμεσους σταθμούς, Ὑψοῦντα (Στε-
μνίτσαν) 13 χιλ. Ἑλληνικὸν (Μουλάτσι) 23 χιλμ. Καρούταναν 30 χιλ.
Μεγαλοπόλιν 46 χιλμ.

Ἅγιος Πέτρος—Ἄστρος 23 χιλμ.

Ὁ Νομὸς διαιρεῖται εἰς 4 ἐπαρχίας: Γορτυνίας πρωτεύουσα Δη-
μητσάνα, Κυνουρίας πρωτ. Λεωνίδιον, Μανινείας πρωτ. Τρίπολις,
Μεγαλοπόλεως πρωτ. Μεγαλόπολις.

ΑΝΔΡ. ΔΕΚΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

ΠΑΤΡΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α΄

ΕΠΙ ΟΚΤΑΕΤΙΑΝ ΣΠΟΥΔΑΣΑΣ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ